

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA
I ENERGETIKE

10 000 Zagreb, Radnička cesta 80
Tel: 01 / 3717 111 fax: 01 / 3717 149

KLASA: UP/I-351-03/16-02/59

URBROJ: 517-06-2-1-2-17-26

Zagreb, 9. lipnja 2017.

Ministarstvo zaštite okoliša i energetike na temelju odredbe članka 84. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13 i 78/15) i odredbe članka 5. stavka 1. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš („Narodne novine“, broj 61/14), povodom zahtjeva nositelja zahvata BRIZENICA d.o.o., Malo Selo bb, Stari Grad, predanog putem opunomoćenika IRES EKOLOGIJA d.o.o. iz Zagreba, za procjenu utjecaja na okoliš, donosi

RJEŠENJE

- I. Namjeravani zahvat** – naselje turističke namjene „Široki rat“ ukupne površine 12,5 ha na području Grada Staroga Grada na otoku Hvaru, Splitsko-dalmatinska županija, nositelja zahvata BRIZENICA d.o.o., Malo Selo bb, Stari Grad, a temeljem studije o utjecaju na okoliš koju je izradio u travnju 2016. godine, a dopunio u studenome 2016. godine te u veljači i svibnju 2017. godine ovlaštenik IRES EKOLOGIJA d.o.o. iz Zagreba – **prihvatljiv je za okoliš i ekološku mrežu, uz primjenu zakonom propisanih i ovim Rješenjem utvrđenih mjera zaštite okoliša i mjera ublažavanja utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže (A)**

A.1. MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA I EKOLOŠKE MREŽE TIJEKOM PRIPREME I GRAĐENJA

Opće mjere zaštite okoliša

- A.1.1. U okviru izrade Glavnog projekta izraditi elaborat u kojem će biti prikazan način na koji su u Glavni projekt ugrađene mjere zaštite okoliša i program praćenja stanja okoliša iz Rješenja. Elaborat mora izraditi pravna osoba koja ima suglasnost za obavljanje odgovarajućih stručnih poslova zaštite okoliša, u suradnji s projektantom.
- A.1.2. Prije početka radova izraditi projekt organizacije gradilišta.
- A.1.3. Prilikom pripremnih radova voditi računa o uređenju rubnih dijelova gradilišta, kako bi se spriječilo izvaljivanje stabala na novonastalim rubovima i klizanje terena.

SASTAVNICE OKOLIŠA

Zrak

- A.1.4. Pravilnim i redovitim održavanjem građevinskih strojeva osigurati i onemogućiti prekomjerna onečišćenja zraka.

- A.1.5. Tijekom izvođenja radova ograničiti kretanje građevinskih vozila i mehanizacije na prometnicama van zahvata što znači definirati putove dovoza i odvoza materijala, ljudi i strojeva, kako bi se ograničili utjecaji emisije ispušnih plinova i čestica prašine.

Bioraznolikost

- A.1.6. Redovito uklanjati invazivne biljne vrste.

Ekološka mreža

- A.1.7. U najvećoj mogućoj mjeri zadržati na postojećim lokacijama razvijena stabla hrasta crnike (*Quercus ilex*).
A.1.8. Radove na uklanjanju vegetacije ne izvoditi od sredine svibnja do kraja kolovoza zbog gniježđenja legnja (*Caprimulgus europaeus*).

Vode

- A.1.9. Osigurati prijenosne sanitарне čvorove za radnike s vodonepropusnom sabirnom jamom. Njihov sadržaj prazniti i zbrinjavati putem ovlaštene osobe.
A.1.10. Punjenje strojeva gorivom i mazivom obavljati iz autocisterni na nepropusnom platou s rubnjacima i separatorom ulja i masti.
A.1.11. Izraditi plan djelovanja u slučaju kvara uređaja za pročišćavanje otpadnih voda.

Tlo

- A.1.12. Prilikom izvođenja zemljanih radova odvojiti površinski sloj tla bolje kvalitete, posebno ga odložiti, zaštititi od onečišćenja i po završetku radova upotrijebiti ga za uređenje krajobrazja.
A.1.13. Na tlima s osrednjim, visokim i ekstremnim rizikom od erozije tla, provoditi odgovarajuće mjere zaštite tla od erozije (osigurati stabilnost padina terasiranjem i/ili vegetacijom).

Krajobraz

- A.1.14. U okviru izrade Glavnog projekta izraditi projekt krajobraznog uređenja.
A.1.15. Za krajobrazno uređenje odabrati autohtone biljne vrste ili iznimno udomaćene vrste koje odgovaraju podneblju, a koje u pravilu zahtijevaju manje količine vode.
A.1.16. Postojeću vrijednu vegetaciju (vrijedne primjerke hrasta crnike (*Quercus ilex*), alepskog bora (*Pinus halepensis*), masline (*Olea europaea*) i rogača (*Ceratonia siliqua*)) sačuvati u najvećoj mogućoj mjeri i uklopiti u novoplanirano stanje.
A.1.17. Postojeće suhozide i bunje na lokaciji planiranog zahvata sačuvati u izvornom obliku koliko je moguće, a kamen suhozida i bunja koje se moraju ukloniti radi izgradnje novih sadržaja sačuvati i upotrijebiti za nove sadržaje i strukture pri krajobraznom uređenju.

OPTEREĆENJE OKOLIŠA

Buka

- A.1.18. Građevinske radove izvoditi tijekom dnevnog razdoblja, a samo u izuzetnim slučajevima, ako to zahtjeva tehnologija, tijekom noći.

Otpad

- A.1.19. Planirati odgovarajuću površinu na kojoj će se privremeno skupljati nastali građevni otpad i višak materijala iz iskopa, do predaje ovlaštenoj osobi.

KULTURNO-POVIJESNA BAŠTINA

- A.1.20. U slučaju arheološkog nalaza tijekom zemljanih radova, prekinuti radove i o nalazu obavijestiti nadležni konzervatorski odjel.

INFRASTRUKTURA

- A.1.21. U slučaju oštećenja postojećih prometnica prilikom transporta materijala i radnih strojeva, vratiti ih u prvobitno stanje.

A.2. MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA TIJEKOM KORIŠTENJA

Zrak

- A.2.1. Otpadni zrak iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda obraditi na filtru s aktivnim ugljenom prije ispuštanja u atmosferu te provoditi redovito održavanje i kontrolu uređaja.

Vode

- A.2.2. Redovito provoditi servisiranje sustava za odvodnju otpadnih voda i uređaja za pročišćavanje otpadnih voda.
A.2.3. Odvoz otpadnog mulja te zbrinjavanje opasnog otpada iz separatora lakih tekućina obavljati putem ovlaštene osobe.

OPTEREĆENJE OKOLIŠA

Svjetlosno onečišćenje

- A.2.4. Za osvjetljenje koristiti ekološku rasvjetu odnosno svjetiljke sa snopom svjetlosti usmjerenim prema dolje.

A.3. MJERE ZAŠTITE U SLUČAJU NEKONTROLIRANOG DOGAĐAJA

- A.3.1. Na gradilištu osigurati priručna sredstva (materijali za upijanje, piljevinu i slično) za brzu intervenciju u slučaju izljevanja motornog ulja ili ulja iz hidraulike strojeva u tlo. U slučaju istjecanja ulja na nepropusnu podlogu, uzrok istjecanja ulja otkloniti, a isteklo ulje zbrinuti putem ovlaštene osobe.
A.3.2. Provesti na gradilištu zaštitne mjere od požara s obzirom da se lokacija zahvata nalazi u zoni visokog rizika od požara. Izraditi pravila za zaštitu od požara s kojima treba upoznati sve sudionike u gradnji i u kojima treba odrediti odgovorne osobe za njihovu provedbu.

- II. Nositelj zahvata, BRIZENICA d.o.o., Malo Selo bb, Stari Grad, dužan je osigurati provedbu mjera zaštite okoliša i mjera ublažavanja utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže kako je to određeno ovim rješenjem.**

- III. Nositelj zahvata**, BRIZENICA d.o.o., Malo Selo bb, Stari Grad, podmiruje sve troškove u postupku procjene utjecaja na okoliš zahvata iz točke I. izreke ovog rješenja. O troškovima ovog postupka odlučit će se posebnim rješenjem koje prileži u spisu predmeta.
- IV.** Ovo rješenje prestaje važiti ako u roku od dvije godine od dana izvršnosti rješenja nositelj zahvata, BRIZENICA d.o.o., Malo Selo bb, Stari Grad, ne podnese zahtjev za izdavanje lokacijske dozvole odnosno drugog akta sukladno posebnom zakonu. Važenje ovog rješenja, na zahtjev nositelja zahvata, BRIZENICA d.o.o., Malo Selo bb, Stari Grad, može se jednom produžiti na još dvije godine uz uvjet da se nisu promjenili uvjeti utvrđeni ovim rješenjem.
- V.** Ovo rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva.
- VI.** Sastavni dio ovog Rješenja je sljedeći grafički prilog:
- Prilog 1. Situacijski prikaz planiranog zahvata

O b r a z l o ž e n j e

Nositelj zahvata, BRIZENICA d.o.o., Malo Selo bb, Stari Grad, podnio je Ministarstvu zaštite okoliša i prirode, koje sukladno odredbama članaka 39. i 45. Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave („Narodne novine“, broj 93/16 i 104/16) od 16. listopada 2016. godine nastavlja s radom kao Ministarstvo zaštite okoliša i energetike (u dalnjem tekstu: Ministarstvo), 20. svibnja 2016. godine zahtjev za procjenu utjecaja na okoliš naselja turističke namjene „Široki rat“ ukupne površine 12,5 ha na području Grada Staroga Grada na otoku Hvaru, Splitsko-dalmatinska županija. U zahtjevu su navedeni svi podaci i priloženi svi dokumenti i dokazi sukladno odredbama članka 80. stavka 2. Zakona o zaštiti okoliša (dalje u tekstu: Zakon), te članka 8. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (dalje u tekstu: Uredba), kao što su:

- Potvrda Upravnog odjela za graditeljstvo i prostorno uređenje Splitsko-dalmatinske županije, Ispostava Hvar (KLASA: 350-05/16-10/000067; URBROJ: 2181/1-11-00-01/03-16-0002 od 1. srpnja 2016. godine) o usklađenosti zahvata s prostorno-planskom dokumentacijom.
- Rješenje Uprave za zaštitu prirode Ministarstva (KLASA: UP/I-612-07/16-60/97; URBROJ: 517-07-2-1-16-4 od 27. rujna 2016. godine) da se provedbom planiranog zahvata ne može isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže te je obvezna provedba Glavne ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu.
- Studija o utjecaju na okoliš (dalje u tekstu: Studija), koju je izradio ovlaštenik IRES EKOLOGIJA d.o.o. iz Zagreba, kojem je Ministarstvo izdalo Rješenje za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša: Izrada studija o utjecaju zahvata na okoliš (KLASA: UP/I-351-02/15-08/100; URBROJ: 517-06-2-1-1-15-3 od 25. siječnja 2015. godine) i Rješenje za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša: Izrada poglavlja i studija ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu (KLASA: UP/I-351-02/13-08/33; URBROJ: 517-06-2-1-1-13-3 od 17. svibnja 2013. godine). Studija je izrađena u travnju 2016. godine, a dopunjena u studenome 2016. godine te u veljači i svibnju 2017. godine. Voditelj izrade Studije je Mirko Mesarić, dipl.ing.biol.

O zahtjevu nositelja zahvata za pokretanjem postupka procjene utjecaja na okoliš, sukladno članku 80. stavku 3. Zakona i članku 8. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“, broj 64/08), na internetskim stranicama Ministarstva objavljena je 17. lipnja 2016. godine **informacija o zahtjevu** (KLASA: UP/I-351-03/16-02/59; URBROJ: 517-06-2-1-2-16-3 od 9. lipnja 2016. godine).

Odluka o imenovanju savjetodavnog stručnog povjerenstva u postupku procjene utjecaja na okoliš (dalje u tekstu: Povjerenstvo) donesena je temeljem članka 87. stavaka 1., 4. i 5. Zakona 22. kolovoza 2016. godine (KLASA: UP/I-351-03/16-02/59; URBROJ: 517-06-2-1-2-16-8). Ministarstvo je 7. prosinca 2016. godine donijelo Odluku o izmjeni Odluke o imenovanju Povjerenstva (KLASA: UP/I-351-03/16-02/59; URBROJ: 517-06-2-1-2-16-15) te 6. travnja 2017. godine još jednu Odluku o izmjeni Odluke o imenovanju Povjerenstva (KLASA: UP/I-351-03/16-02/59; URBROJ: 517-06-2-1-2-17-21).

Povjerenstvo je održalo tri sjednice. Na **prvoj sjednici** održanoj 19. listopada 2016. godine u Starom Gradu na otoku Hvaru, Povjerenstvo je zatražilo dorate Studije. Na **drugoj sjednici**, održanoj 7. prosinca 2016. godine u Zagrebu, Povjerenstvo je imalo još primjedaba na Studiju te odlučilo da se nakon pozitivnog očitovanja na dorađenu Studiju svih članova Povjerenstva ista može uputiti na javnu raspravu.

Ministarstvo je 30. siječnja 2017. godine donijelo Odluku o upućivanju Studije na javnu raspravu (KLASA: UP/I-351-03/16-02/59; URBROJ: 517-06-2-1-2-17-18), a zamolbom za pravnu pomoć (KLASA: UP/I-351-03/16-02/59; URBROJ: 517-06-2-1-2-17-19 od 30. siječnja 2017. godine) povjerilo je koordinaciju (osiguranje i provedbu) javne rasprave Upravnom odjelu za komunalne poslove, komunalnu infrastrukturu i zaštitu okoliša Splitsko-dalmatinske županije. **Javna rasprava** provedena je u skladu sa člankom 162. stavka 2. Zakona u razdoblju od 27. veljače do 29. ožujka 2017. godine u prostorijama Gradske vijećnice Grada Staroga Grada, Nova riva 3, Stari Grad. Obavijest o javnoj raspravi objavljena je 23. veljače 2017. godine u dnevnom listu „Slobodna Dalmacija“, na internetskim stranicama Ministarstva, Splitsko-dalmatinske županije i Grada Starog Grada te na oglašnim pločama Splitsko-dalmatinske županije i Grada Starog Grada. U sklopu javne rasprave 24. ožujka 2017. godine održano je javno izlaganje u prostorijama Gradske vijećnice Grada Starog Grada. Prema izvješću Upravnog odjela za komunalne poslove, komunalnu infrastrukturu i zaštitu okoliša Splitsko-dalmatinske županije o održanoj javnoj raspravi (KLASA: 351-01/17-02/26; URBROJ: 2181/1-10-17-4 od 6. travnja 2017. godine), u knjigu primjedaba izloženu na mjestu javnog uvida nije bilo upisanih primjedbi, mišljenja i prijedloga javnosti i zainteresirane javnosti. Tijekom javne rasprave koordinator javne rasprave je zaprimio dvije pisane primjedbe: mišljenja i prijedloge Marina Dulčića te primjedbe Udruge privatnih šumovlasnika otoka Hvara. Primjedbe, mišljenja i prijedlozi u bitnom se odnose na trasu prometnice – obilaznice Grada Staroga Grada, uvrštenje relevantnih podataka o gospodarenju šumama na lokaciji zahvata u tekstu Studije te obradu utjecaja na iste i propisivanje mjera zaštite od požara u Studiji.

Na **trećoj sjednici** održanoj 25. svibnja 2017. godine u Zagrebu, članovi Povjerenstva su u skladu s člankom 14. stavkom 2. Uredbe razmotrili odgovore na primjedbe s javne rasprave Marina Dulčića te primjedbe Udruge privatnih šumovlasnika otoka Hvara „Pinjula“, a koje je pripremio nositelj zahvata i izrađivač Studije. Primjedba Marina Dulčića koja se odnosi na trasu prometnice koja presijeca privatnu parcelu i molba za izmjешtanje trase iste ne prihvata se jer navedena prometnica nije predmet predmetnog zahvata i za nju je ishođena lokacijska dozvola (KLASA: UP/I-350-05/14-16/0016; URBROJ: 2181/1-11-01/03-15-0005 od 27. travnja 2015.

godine). Primjedba Udruge privatnih šumovlasnika otoka Hvara „Pinjula“, koja se odnosila na poglavlje šumarstvo i propisivanje mjere zaštite od požara je uvažena te su stanje i utjecaji ažurirani sukladno dostavljenom Programu za gospodarenje šumama šumoposjednika „Hvar – Stari Grad“. Povjerenstvo je u skladu sa člancima 14. i 16. Uredbe donijelo Mišljenje o prihvatljivosti zahvata za okoliš, kojim je ocijenilo predmetni zahvat prihvatljivim za okoliš i ekološku mrežu te predložilo mjere zaštite okoliša i mjere ublažavanja utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže.

Prihvatljivost zahvata obrazložena je na sljedeći način: *Lokacija naselja turističke namjene „Široki rat“ nalazi se na izdvojenom građevinskom području za ugostiteljsko-turističku namjenu naziva Stari Grad 3 – Široki rat, površine 12,5 ha, na sjeverozapadnom dijelu Grada Staroga Grada.*

Područje zahvata je u cijelosti neizgrađeno, komunalno neopremljeno i makadamskim putem prometno povezano s Gradom Starim Gradom. Urbanističkim planom uređenja Široki rat („Službeni glasnik Grada Starog Grada“, broj 3/10) dozvoljena je izgradnja turističkog naselja i hotela s popratnim sadržajima ugostiteljsko-turističke namjene, te pratećim infrastrukturnim građevinama i prometnicom kojima se zona obuhvata uređuje i komunalno oprema.

Naselje ugostiteljsko-turističke namjene podijeljeno je u tri osnovne prostorne cjeline: glavnu internu prometnicu zone, zonu T1 hotelske namjene i zonu T2 turističkog naselja (djelomično raščlanjene glavnom prometnicom zone u više manjih prostornih jedinica). Smještajne građevine su postavljene u prirodni teren blagog do srednje strmog nagiba prema moru.

Prometno rješenje je zamišljeno na način da je smještaj vozila predviđen unutar hotelske garaže na sjeveru zone, na prilaznom okretištu glavne građevine hotela te mjestimično ispred građevina hotelskih apartmana u sjeveroistočnom dijelu zone. Prijevoz gostiju unutar zone, kao i servisna komunikacija, provodit će se električnim vozilima čime se smanjuju nepovoljni učinci kolnog prometa, smanjena je razina buke unutar zone i transport je prilagođen ekološkim zahtjevima. Unutar zone T1 smještena je i samostalna građevina restorana s terasom i pogledom prema moru. Zona T2 osmišljena je kao niz samostalnih vila i apartmanskih građevina s privatnim terasama i bazenima, parkirališnim mjestima i hortikulturno uređenim okućnicama. Okoliš će biti uređen autohtonim vrstama mediteranskog zelenila i korištenjem elemenata postojećih suhozida.

Arhitektonsko oblikovanje građevina uskladeno je s krajobraznim i ambijentalnim karakteristikama prostora, kao i tipologijom mediteranskog-lokalnog oblikovanja građevina. Unutar svake samostalne prostorne građevinske cjeline osigurano je najmanje 40 % površine za parkovne nasade i prirodno zelenilo. Sklopovi disperziranih smještajnih jedinica hotela i vila komponirani su tako da čine oblikovnu cjelinu uskladištenih gabarita. Kod svih elemenata spomenutih sklopova primjenjeni su isti principi oblikovanja i isti materijali završnih obrada. Ograde, pergole, terase, stepeništa, pristupni put i potporni zidovi predviđeni su tako da ne narušavaju izgled naselja. Prilikom izgradnje građevina i okoliša (oblaganje potpornih zidova, terasa i sl.) koristit će se prirodni materijali (kamen). Ukupni smještajni kapacitet cijelog zahvata uključuje 91 građevinu s 239 smještajnih jedinica i ukupnim kapacitetom 797 ležajeva.

Turistička zona Široki rat prometni priključak ostvaruje na planiranu trasu obilaznice Starog Grada, odnosno na planirano izmještanje trase županijske ceste ŽC6202 granicom građevinskog područja i njeno produljenje prema zapadu. Planirana trasa pruža se izvan granice obuhvata UPU-a Široki rat, tangirajući njegovu sjevernu granicu. Ova prometnica

ujedno je infrastrukturni koridor za sve komunalne instalacije a unutar zone definirana je prometna mreža kojom se osigurava kolni prilaz do pojedinih građevinskih cjelina.

Sukladno prostorno-planskoj dokumentaciji za potrebe opskrbe vodom, predviđen je priključak od granice obuhvata odnosno spoja na budući vodoopskrbni sustav predviđenog za zonu do novog internog vodomjernog okna. U zoni obuhvata turističkog naselja predviđaju se vodoopskrbne instalacije za potrebe: sanitарне potrošnje turističkog naselja, bazenske tehnike i tehnike wellnessa, vanjske i unutarnje hidrantske mreže te za potrebe hortikulture. Za potrebe odvodnje otpadnih voda turističkog naselja predviđa se razdjelni sustav odvodnje otpadnih voda koncipiran prema funkcionalnoj podjeli za sustav sanitарне i oborinske odvodnje. Predviđa se uređaj za pročišćavanje otpadnih voda (dalje u tekstu: UPOV) veličine do 2000 ES. Pročišćene vode će se sakupljati u spremnik u sklopu građevine pročistača te se nakon ultrafiltracije i dezinfekcije predviđaju koristiti za potrebe zalijevanja zelenih površina, a višak pročišćenih voda koje se mogu ispustiti, u slučaju da nema potrebe za zalijevanjem, predviđa se odvesti putem upojne građevine na lokaciji pročistača, zajedno sa čistim oborinskim vodama. Radom UPOV-a nastajat će i otpadni mulj. Korisnik je dužan osigurati ispravno funkcioniranje uređaja i održavanje, a pražnjenje i zbrinjavanje izdvojenog mulja povjeriti ovlaštenim osobama registriranim za ovu vrstu zbrinjavanja otpada. Dehidrirani mulj će se dnevno ispuštati iz defibratora u standardni kontejner namijenjen za prijevoz kamionom. Otpadni mulj će se za potrebe prijevoza prešati i dehidrirati.

Zahvat se nalazi unutar područja ekološke mreže HR2001427 Hvar - Šume kod Starigrada i HR1000036 Srednjodalmatinski otoci i Pelješac. Sukladno zakonskoj proceduri proveden je postupak Prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu u kojem je Ministarstvo zaštite okoliša i prirode donijelo rješenje o obvezi provedbe Glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu (KLASA: UP/I 612-07/16-60/97, URBROJ: 517-07-2-1-16-4, 27. rujna 2016.) budući da se nisu mogli isključiti značajni negativni utjecaji na ekološku mrežu.

Emisije štetnih plinova i lebdećih čestica u zrak moguće su za vrijeme izvođenja radova, uslijed rada mehanizacije i otkopa površinskog materijala. Navedene emisije u zrak mogu uzrokovati lokalne i kratkotrajne negativne utjecaje na kvalitetu zraka. S obzirom na veličinu zahvata i činjenicu da je emisija lebdećih čestica ograničena na vrijeme izvođenja radova, značajno negativan utjecaj na mikroklimatska obilježja i kvalitetu zraka se ne očekuje. Usljed rada UPOV-a moguć je negativan utjecaj na kvalitetu zraka okolnog područja uslijed dodijavanja neugodnim mirisima, no navedeni utjecaj umanjit će se ugradnjom filtra s aktivnim ugljenom koji će pročišćavati otpadni zrak prije ispuštanja u atmosferu.

Za vrijeme korištenja zahvata na području objekta skladištit će se ukapljeni naftni plin za potrebe hotelske kuhinje te tople vode. Plinovi koji nastaju izgaranjem, a mogu imati efekt na klimatske promjene su CO₂ i N₂O. Ipak, s obzirom da ukapljeni naftni plin emitira znatno manje količine štetnih plinova nego druga goriva, njegov negativan utjecaj na klimatske promjene nije značajan. Također, planirani objekti izgradit će se sukladno energetskim standardima koji omogućuju veću energetsku učinkovitost i smanjene gubitke topline, što u konačnici dovodi do manjih potreba za potrošnjom goriva.

S obzirom na široku rasprostranjenost krških oblika - škrapa koji su jedini zabilježeni na području zahvata ocijenjeno je da nema utjecaja na georaznolikost.

Prema Karti staništa područje zahvata nalazi se pod stanišnim tipom E.8.2. Stenomediteranske čiste vazdazelene šume i makija crnike. Terenskim radom utvrđeno je da je na području zahvata prisutan stanišni tip E.8.2.7. Mješovita šuma alepskog bora i crnike. Tijekom izgradnje planiranog zahvata doći će do trajnog izravnog utjecaja na staništa i biljne

vrste u vidu gubitka od 12,5 ha pod stanišnim tipom unutar obuhvata zahvata. Iako se radi o ugroženom i rijetkom stanišnom tipu, utjecaj se smatra umjereno negativnim s obzirom na rasprostranjenost i stanje očuvanosti ovog stanišnog tipa na otoku Hvaru.

Tijekom izvođenja radova može doći i do oštećivanja okolnog staništa strojevima, a otvaranjem šumskog sklopa moguća je promjena u mikrostanišnim uvjetima poput hidroloških promjena, povišene temperature i smanjena vlažnost tla, smanjenja hranjivih tvari uslijed povećane erozije i slično.

Otvaranjem šumskog sklopa i pojačanom ljudskom aktivnošću tijekom izvođenja radova, povećava se i mogućnost požara te unosa i/ili širenja invazivnih biljnih vrsta koje mogu narušiti okolna prirodna i doprirodna staništa.

*Nepovoljni utjecaji na faunu tijekom izgradnje planiranog zahvata bit će gubitak dijela staništa kojeg koriste životinje. Životinske vrste će prije svega izbjegavati područje zahvata pod utjecajem radnika i strojeva. Za vrijeme uklanjanja vegetacije tijekom građenja divlje vrste će izbjegavati taj prostor, a moguće je i njihovo stradavanje (*Zamenis longissimus* - bjelica, *Telescopus fallax* - crnokrpica, *Tarentola mauretanica* - zidni macaklin, *Pseudoepidalea viridis* - zelena krastača, mali sisavci: *Crocidura suaveolens* - poljska rovka, *Lepus europaeus* - zec, *Apodemus sylvaticus* - šumski miš, *Glis glis* - sivi puhi).*

Traјnom prenamjenom staništa u obuhvatu zahvata od 12,5 ha, životinje vezane za stanišni tip šume alepskog bora i hrasta crnike će izgubiti dio staništa koje mogu koristiti za hranjenje i/ili razmnožavanje, ali s obzirom na rasprostranjenost ovog stanišnog tipa na otoku Hvaru, negativan utjecaj gubitka dijela staništa na faunu ovog područja može se smatrati umjereno negativnim. Završetkom radova i uspostavom planiranog zahvata očekuje se prirodna obnova ekoloških uvjeta u okolnom staništu te povratak karakterističnih životinskih vrsta na okolna područja.

*Prepoznati mogući utjecaji na okolna staništa tijekom korištenja zahvata poput nastanka otpada i otpadnih voda mogu se isključiti obzirom da je projektom predviđen sustav odvodnje i pročišćavanja voda te privremeno skladištenje otpada. Tijekom korištenja, moguć je negativan utjecaj na bioraznolikost užeg okolnog područja zahvata u vidu svjetlosnog onečišćenja. Neadekvatna vanjska rasvjeta može negativno utjecati na ekologiju i ponašanje životinja te fiziologiju biljaka. Svjetlosno onečišćenje može utjecati na vrste šišmiša koje potencijalno pridolaze na predmetnom području, odnosno tamo se hrane (mali potkovnjak, veliki potkovnjak, južni potkovnjak i dugokrili pršnjak). Korištenje zahvata također može imati negativne utjecaje na ptice rasprostranjene na području predmetnog zahvata. Gubitak staništa uslijed realizacije zahvata pojačan je pritiscima poput buke, čime se dodatno nepovoljno utječe na vrste u okolini zahvata. Terenskim istraživanjem na lokaciji zahvata zabilježena je niska raznolikost ornitofaune. Prema Crvenoj knjizi ugroženih ptica za šire područje zahvata zabilježene su 3 ugrožene vrste: *Circaetus gallicus* - zmijar, *Falco peregrinus* - sivi sokol i *Calandrella brachydactyla* - kratkoprsata ševa. Povećana aktivnost ljudi tijekom korištenja zahvata osobito tijekom sezone, neće značajno doprinijeti negativnom utjecaju na bioraznolikost područja, s obzirom na široku rasprostranjenost vrsta i stanišnih tipova na širem području zahvata te primjenu mjera zaštite okoliša.*

Tijekom izvođenja radova može doći i do onečišćenja podzemne vode ugljikovodicima, gorivima i mazivima iz radnih strojeva i vozila uslijed korištenja neispravnih strojeva ili nepravilnog rukovanja. Budući da je ovaj utjecaj prostorno i vremenski ograničen na samo područje planiranog zahvata te da ga je moguće umanjiti pravilnim rukovanjem strojevima on nije procijenjen kao značajan. Prilikom korištenja planiranog zahvata nastajat će oborinske i sanitарne otpadne vode koje će se pročišćavati prije ispuštanja u okoliš. Budući da se u okoliš

neće ispuštati onečišćene oborinske vode, ne očekuje se njihov negativan utjecaj na okoliš, a pročišćene otpadne vode koristit će se i za zalijevanje zelenih površina, dok će se ostatak upojnom građevinom ispuštati u tlo.

Ispuštanje pročišćenih otpadnih voda djelovat će na količinsko stanje tijela podzemnih voda na lokalnoj razini, a budući da se lokacija planiranog zahvata nalazi u neposrednoj blizini morske obale i na ravnotežu prijelazne zone između slatke i slane vode. S obzirom da u slučaju planiranog zahvata nije planirano crpljenje vode nego upuštanje u podzemlje, do intruzije slane vode neće doći a mogući utjecaj ograničen je na lokalnu razinu u neposrednoj blizini planiranog zahvata. Kako je količina vode koja će se ispuštati u podzemlje zanemarivo mala u odnosu na cijelo tijelo podzemnih voda, procijenjeno je da ovaj utjecaj neće biti značajan. Radom uređaja za pročišćavanje otpadnih voda nastajat će otpadni mulj. Mulj ovoga tipa može imati negativan utjecaj na površinske i podzemne vode ako se skladišti na propusnoj podlozi s koje onečišćene procjedne vode mogu završiti u okolišu. Idejnim projektom predviđena je mehanička dehidracija mulja nakon koje će se mulj privremeno odložiti u nepropusnom kontejneru te zbrinjavati putem ovlaštene tvrtke.

Za vrijeme izgradnje nastajat će u najvećoj mjeri građevni otpad. Sav višak građevnog materijala potrebno je oporabiti u mjeri u kojoj to bude moguće, dok je ostali otpadni materijal koji se ne može ponovno iskoristiti potrebno zbrinuti na odlagalištu za inertni građevni otpad. Osim građevnog otpada, za vrijeme izvođenja radova moguć je nastanak otpadnih masti i ulja koje je potrebno privremeno pohraniti u posebno ograđene prostore koji imaju nepropusnu podlogu. Tijekom korištenja planiranog zahvata nastajat će i komunalni otpad koji će biti potrebno propisno odložiti. Do negativnog utjecaja otpada na podzemne i površinske vode može doći ako se otpad skladišti na propusnoj podlozi. Sve vrste otpada potrebno je zbrinuti putem ovlaštene osobe.

Utjecaj na tlo moguć je uslijed uklanjanja vegetacije što povećava rizik od eolske i gravitacijske erozije s obzirom da se zahvat nalazi na blagom do strmom terenu. Mogućnost erozije varira od položaja do položaja te je najveći rizik na najstrmijim dijelovima u sjevernom dijelu zahvata. Kako će se na području zahvata sačuvati značajan dio drvenaste vegetacije (alepski bor, hrast crnika) u okolnom području, utjecaj erozije se procjenjuje umjerenog negativan. Za vrijeme gradnje moguće je onečišćenje tla zbog rada mehanizacije, odnosno za vrijeme rukovanja gorivima i mazivima na gradilištu. Odgovarajućom organizacijom gradilišta ti utjecaji neće biti značajni. Planiranim zahvatom predviđa se sadnja ukrasnih biljaka i drvenastih kultura s naglaskom na autohtone sorte. S obzirom da se neće primjenjivati intenzivna gnojidba jer se ne radi o nasadima, nego o ukrasnim kulturama, ne očekuje se da će utjecaj biti značajan. Budući da će se površine tla ozeleniti, a potpornim zidovima smanjiti strmi nagibi terena, utjecaj erozije za vrijeme korištenja zahvata neće biti značajan. Kolne prometnice i parkirališta imat će riješen sustav odvodnje sa separatorom ulja i masti što značajno smanjuje onečišćenje tla. S obzirom na slab intenzitet prometa koji se očekuje na području zahvata te tehničkim rješenjima sustava odvodnje oborinskih voda utjecaji na tlo mogu se smatrati zanemarivim.

Tijekom gradnje doći će do prenamjene dijela šumskog zemljišta, odnosno do trajnog izdvajanja k.c. 10294, 10297, 10324, 10327, 10328, 10340, 10341, 10345, 10349, 10367, 10367, 10368 i 10369 k.o. Stari Grad, a koje su dio odjela/odsjeka 9a iz Programa gospodarenja GJ „Hvar – Stari Grad“. Za potrebe gradnje na području zahvata doći će do uklanjanja postojeće šumske vegetacije, što dovodi do fragmentacije šumskog staništa. Fragmentacijom šuma otvaraju se novi šumski rubovi, u kojima dolazi do promjene

mikroklimatskih uvjeta, što može pogodovati širenju invazivnih vrsta i negativno djelovati na stabilnost šumskog ekosustava u okolini zahvata.

Utjecaj na lovstvo i divljač procijenjen je na temelju podataka iz središnje lovne evidencije za lovište XVII/144 Hvar. Utjecaji se očituju kao privremeni i trajni. Privremeni utjecaj je uznemiravanje divljači u staništu i biološko - ekološkim ciklusima. On je vezan najčešće za remećenje ustaljenog mira u lovištu unošenjem buke, vibracije i pojačanu nazočnosti ljudi. Divljač reagira izbjegavanjem područja izgradnje. Ako se radovi odvijaju u reproduktivnom razdoblju za divljač, utjecaj na populacije je veći. Noćni rad na gradilištu dodatno negativno utječe na populacije divljači u zoni gradnje. Trajni utjecaj odnosi se na gubitak staništa te lovoproduktivnih površina u lovištu prilikom izgradnje turističkog naselja, a čime se utječe na smanjenje površina koje su prikladne za hranjenje, reprodukciju te lov. Trajna prenamjena, odnosno gubitak staništa odnosi se na prostor unutar granica planiranog turističkog naselja, što ukupno iznosi 12,5 ha. Kako predmetni zahvat zauzima 0,04 % lovišta procjenjuje se da će ovaj utjecaj biti zanemarivo negativan.

Terenskim istraživanjem analizirana su kulturna dobra, objekti i lokaliteti s karakteristikom kulturnih dobara na području sjeverno i istočno od uvale Brizenica kod Starog Grada na otoku Hvaru, odnosno unutar zone gradnje planiranog turističkog naselja. Tijekom rekognosciranja predmetnog područja nisu evidentirana kulturna dobra. Pregledom prostorno-planske dokumentacije te znanstvene i stručne literature također nisu identificirana kulturna dobra bilo koje vrste koja se nalaze unutar granica predviđenog zahvata. Sukladno rezultatima istraživanja, sa stajališta zaštite kulturne baštine, odnosno utjecaja zahvata na arheološke i etnološke lokalitete, moguće je zaključiti kako je planirana izgradnja prihvatljiva pod uvjetom poštivanja mjera zaštite.

Utjecaj na krajobrazne značajke očituje se kroz utjecaj na krajobraz kao resurs te kroz krajobrazne vizure. S obzirom na tip zahvata (turistička namjena), prostorni smještaj, površinu koju obuhvaća te odnos s okolnim prostorom i strukturama očekuje se umjereno negativan utjecaj na krajobraz kao resurs. Najveća vizualna promjena okoliša dogodit će se za vrijeme pripreme i izgradnje planiranog zahvata, kada će razlika između područja na kojem se izvode radovi i okolnog krajobraza biti vrlo uočljiva. Ona će biti izražena duže vrijeme u različitoj mjeri, ovisno o fazi izgradnje, odnosno uređenja područja. U kasnijoj fazi korištenja i održavanja lokacije planiranog zahvata, nakon što se stabilizira stanje krajobraza i uspostavi krajobraznim projektom planirani izgled okoliša, negativan utjecaj na vizure bit će znatno manji.

Predmetni zahvat utjecat će na povećanje novčanih sredstava za gradske institucije kroz obveze plaćanja komunalnog doprinosa kod izgradnje predmetnog zahvata, komunalne naknade i druge naknade tijekom rada, boravišne pristojbe posjetitelja predmetnog zahvata (prihod Turističke zajednice). Može se prepostaviti da će se gradski proračun na godišnjoj razini povećati za 5-10 %.

U slučaju nekontroliranih događaja vezanih primarno za sustav odvodnje otpadnih voda i uređaj za pročišćavanje otpadnih voda moguć je utjecaj planiranog zahvata na površinske i podzemne vode. U svrhu ublažavanja negativnih utjecaja propisane su odgovarajuće mjere zaštite.

Utjecaji planiranog zahvata na ekološku mrežu, odnosno na ciljne vrste i ciljno stanište te cjelovitost područja ekološke mreže procijenjeni su za dvije faze (gradnju i korištenje zahvata).

9340 Vazdazelene šume česmine (*Quercus ilex*) – *Budući da ovaj stanišni tip nije zabilježen na mjestu zahvata kao ni na užem području oko zahvata, utjecaj na Vazdazelene šume*

česmine može se isključiti. Postoji mogućnost negativnog utjecaja na pojedinačne jedinke hrasta crnike, a isti će se ublažiti provedbom predloženih mjera kojima će se u najvećoj mogućoj mjeri očuvati postojeća stabla hrasta crnike.

9540 Mediteranske šume endemičnih borova – Na području ekološke mreže HR2001427 Hvar – šume kod Starigrada prisutna je šuma alepskog bora, odnosno stanište 9540 Mediteranske šume endemičnih borova koje je pod izravnim utjecajem zahvata. Stanišni tip 9540 Mediteranske šume endemičnih borova nije ciljno stanište ovog područja ekološke mreže, ali se nalazi na Prilogu I. Direktive o staništima. S obzirom da se zahvatom trajno zauzima relativno mala površina utjecaja ovog kompleksa ciljnih stanišnih tipova unutar područja ekološke mreže (12,5 ha odnosno 1,1 %) može se isključiti mogućnost značajnog negativnog utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost ovog područja ekološke mreže vezano uz stanišni tip 9540 Mediteranske šume endemičnih borova.

Realizacijom predmetnog zahvata moguć je utjecaj na **ciljne vrste ptica** područja ekološke mreže HR1000036 Srednjedalmatinski otoci i Pelješac u vidu uznemiravanja prilikom izgradnje i/ili prilikom korištenja zahvata, osobito tijekom sezone. Tijekom izgradnje dolazi do krčenja okolne vegetacije, emisije čestica prašine, povećanja razine buke, čime se utječe na kvalitetu stanišnih uvjeta. To može rezultirati udaljavanjem vrsta na druga područja, a prilikom izvođenja radova može doći i do stradavanja jedinki na tom području. Osim toga, jedan od glavnih utjecaja odnosi se na zauzimanje, odnosno gubitak dijela staništa. Time se utječe na vrste koje koriste stanište na području zahvata za hranjenje, gniježđenje ili kao dnevni migracijski put. Na području predmetnog zahvata, s obzirom na pogodnost staništa, moguć je negativan utjecaj na legnja, koji gnijezdzi na tlu. Korištenje zahvata može negativno djelovati na ptice ovog područja uslijed uznemiravanja zbog aktivnosti posjetitelja hotela. S obzirom na malo područje utjecaja u odnosu na ukupnu površinu područja ekološke mreže i da se s obzirom na pogodnost staništa većina ciljnih vrsta ptica ne očekuje na području zahvata, utjecaj se ocjenjuje kao umjerenog negativan.

Mogući negativni utjecaj procijenjen je na **ciljnu vrstu šišmiša Myotis blythii** područja ekološke mreže HR2001338 Područje oko špilje u uvali Pišćena, Hvar. Mogući utjecaji prvenstveno se odnose na svjetlosno onečišćenje te gubitak povezanosti hranilišta i skloništa. Navedena vrsta šišmiša ne koristi učestalo područje zahvata, ali se ne može u potpunosti isključiti njegova potencijalna prisutnost na predmetnom području. S obzirom na okolna staništa i njihovu dostupnost, ne očekuje se da bi realizacija predmetnog zahvata imala značajan negativan utjecaj na ovu vrstu.

Kumulativni utjecaji izgradnje dviju dodatnih turističkih zona TZ (Zagonke površine 8,2 ha i TZ Brizenica površine 12 ha), prometnica (obilaznica), dalekovodi (postojeći i planirani), uređaj za pročišćavanje otpadnih voda za TZ Zagonka te moguće proširenje zahvata do obalne linije u kombinaciji s predmetnim zahvatom mogu imati značajni negativan utjecaj na područje ekološke mreže HR2001427 Hvar – Šume kod Starigrada jer će trajno prenamijeniti veliki dio ukupne površine ciljnih stanišnih tipova ovog područja ekološke mreže što se može izbjegći izmještanjem tih dviju zona izvan područje ekološke mreže.

Uvidom u prostorno-plansku dokumentaciju Starog Grada izdvojeni su planirani i realizirani elementi u prostoru koji mogu zajedno sa zahvatom generirati **kumulativne utjecaje na okoliš**. To su dvije planirane turističke zone (TZ Zagonke površine 8,2 ha i TZ Brizenica površine 12 ha), prometnica (obilaznica), dalekovodi (postojeći i planirani), uređaj za pročišćavanje otpadnih voda za TZ Zagonka te moguće proširenje zahvata do obalne linije. Kumulativni utjecaji na bioraznolikost mogući su uslijed realizacije prometnice, dodatnih

turističkih zona/sadržaja te dalekovoda. Kumulativan utjecaj na kakvoću podzemnih voda se ne očekuje budući da su očekivane vrijednosti svih pokazatelja ispod graničnih vrijednosti.

Realizacija gore navedenih aktivnosti rezultirat će prenamjenom šuma i narušavanjem njihovih opće korisnih funkcija. Ovaj utjecaj je najizraženiji na području TZ Zagonka koja je planirana na dominantno šumskom području. Na području TZ Široki rat dominira nisko raslinje tako da je utjecaj na opće korisne funkcije šuma u vidu smanjivanja brzine vjetra i zasjenjenosti manje izražen.

Kod **određivanja mjera (A)**, što ih nositelj zahvata mora poduzimati, Ministarstvo se pridržavalo i načela predostrožnosti navedenih u članku 10. Zakona, koji nalaže da se razmotre i primjene mjere koje doprinose smanjivanju onečišćenja okoliša utvrđene propisima i odgovarajućim aktom.

- Opće mjere zaštite propisane su u skladu sa člancima 69., 133., 134. i 135. Zakona o gradnji („Narodne novine“, broj 153/13 i 20/17) i člankom 40. stavkom 2. točkom 2. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13 i 78/15).
- Mjere zaštite **zraka** temelje se na odredbama Zakona o zaštiti zraka („Narodne novine“, broj 130/11 i 47/14).
- Mjera zaštite **bioraznolikosti** temelji se na člancima 52. i 58. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj 80/13).
- Mjere zaštite **ekološke mreže** temelje se na člancima 33. i 42. Zakona o zaštiti prirode.
- Mjere zaštite **voda** temelje se na odredbama Zakona o vodama („Narodne novine“, broj 153/09, 130/11, 56/13 i 14/14) i Pravilnika o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda („Narodne novine“, broj 80/13, 43/14, 27/15 i 3/16).
- Mjere zaštite **tla** temelje se na članku 11. Zakona o zaštiti okoliša i odredbama Pravilnika o postupanju s viškom iskopa koji predstavlja mineralnu sirovину kod izvođenja građevinskih radova („Narodne novine“, broj 79/14).
- Mjere zaštite **krajobraza** temelje se na članku 7. Zakona o zaštiti prirode i odredbama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara („Narodne novine“, broj 69/99, 151/03, 157/03, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13, 152/14 i 44/17).
- Mjere zaštite od **buke** se temelje na člancima 3., 4. i 5. Zakona o zaštiti od buke („Narodne novine“, broj 30/09, 55/13, 153/13 i 41/16) i članku 5. Pravilnika o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave („Narodne novine“, broj 145/04).
- Mjera gospodarenja **otpadom** temelji se na odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“, broj 94/13).
- Mjera zaštite od **svjetlosnog onečišćenja** temelji se na odredbama Zakona o zaštiti od svjetlosnog onečišćenja („Narodne novine“, broj 114/11).
- Mjera zaštite **kulturno-povijesne baštine** određena je u skladu s odredbama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara.
- Mjera zaštite **infrastrukture** temelji se na odredbama Zakona o gradnji („Narodne novine“, broj 153/13 i 20/17).
- Mjere za ublažavanje posljedica mogućeg **nekontroliranog događaja** temelje se na odredbama Zakona o vodama i Zakona o zaštiti od požara („Narodne novine“, broj 92/10).

Obveza nositelja zahvata pod točkom II. ovog Rješenja proizlazi iz odredbe članka 10. stavka 3. Zakona o zaštiti okoliša, kojim je utvrđeno da se radi izbjegavanja rizika i opasnosti po okoliš pri planiranju i izvođenju zahvata moraju primjenjivati utvrđene mjere zaštite okoliša i mjere ublažavanja utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže.

Prema odredbi članka 85. stavka 5. Zakona nositelj zahvata podmiruje sve troškove u postupku procjene utjecaja zahvata na okoliš (točka III. ovog rješenja).

Rok važenja ovog rješenja propisan je u skladu s člankom 92. stavkom 1. Zakona, dok je mogućnost produljenja važenja ovog rješenja propisana u skladu s člankom 92. stavkom 4. Zakona (točka IV. ovog rješenja).

Obveza objave ovog rješenja na internetskim stranicama Ministarstva utvrđena je člankom 91. stavkom 2. Zakona (točka V. ovog rješenja).

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo rješenje je izvršno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Upravni spor pokreće se tužbom Upravnog судa u Splitu, Put Supavlja 1, u roku 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje navedenom upravnom судu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom odnosno dostavlja elektronički.

Upravna pristojba na zahtjev i ovo rješenje naplaćena je državnim biljezima sukladno Zakonu o upravnim pristojbama („Narodne novine“, broj 115/16).

DOSTAVITI:

1. BRIZENICA d.o.o., Malo Selo bb, Stari Grad (**R! s povratnicom!**)

NA ZNANJE:

1. Splitsko-dalmatinska županija, Upravni odjel za komunalne poslove, komunalnu infrastrukturu i zaštitu okoliša, Bihaćka 1, 21000 Split
2. IRES EKOLOGIJA d.o.o., Prilaz baruna Filipovića 21, 10000 Zagreb
3. Uprava za inspekcijske poslove, ovdje
4. Uprava za zaštitu prirode, ovdje

Prilog 1. Situacijski prikaz planiranog zahvata

